

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ DIE CUCUTENI – KULTUR UND IHRE SÜDLICHE NACHBARN

În tradiția cooperării româno-germane în domeniul arheologiei, în perioada 18-22 aprilie 2016 a avut loc, la Institutul de Arheologie din Iași, conferința internațională *Die Cucuteni – Kultur und ihre südliche Nachbarn*. Organizatorii – Eurasien Abteilung, Deutsches Archäologisches Institut, Berlin (prin dr. Blagoje Govedarica) și Institutul de Arheologie din Iași, Academia Română (prin dr. George Bodi, în cadrul proiectului cu finanțare CNCS-UEFISCDIPCE „Religie și artă în civilizația Cucuteni-Tripolie”) – au reușit o foarte bună desfășurare a acestui eveniment științific, care a reunit specialiști în cercetarea neo-eneoliticului din centrul și sud-estul Europei.

Prima zi – 18 aprilie 2016 a fost rezervată sosirii și înregistrării participanților.

Lucrările propriu-zise au început în data de 19 aprilie, în sala mică de conferințe a Filialei Iași a Academiei Române. Cuvintele de deschidere au fost rostite de prof. dr. Svend Hansen (Berlin) și dr. Alexander Rubel (Iași). Apoi, cu tristețe, au fost evocate figurile a doi însemnați arheologi români care au părăsit recent această lume. Astfel, acad. V. Spinei (Iași) și dr. S. Hansen (Berlin) au rememorat momente din cariera profesională a academicianului Alexandru Vulpe (Institutul de Arheologie “Vasile Pârvan”), iar dr. Magda Lazarovici a adus un pios omagiu lui dr. Gheorghe Dumitroaia (Complexul Muzeal Județean Neamț), „arhitectul” singurului muzeu din România dedicat în totalitate culturii Cucuteni.

Ziua a continuat cu prezentarea rezultatelor câtorva cercetări arheologice recente care contribuie la lămurirea unor aspecte care țin de cronologia și interferențele culturale din zona carpato-danubiano-pontică și din vecinătatea acesteia, în mileniiile V-IV B.C. În acest registru s-au înscris comunicările susținute de dr. Vladimir Slavčev (Varna) – *Die Dynamik kultureller Prozesse zwischen den frühlandwirtschaftlichen Kulturen im nördlichen Teil der westlichen Schwarzmeerküste im zweiten Viertel des 5. Jts. v. Chr.* –, de prof. dr. Gheorghe Lazarovici (Cluj-Napoca) și dr. Magda Lazarovici (Iași) – *Southern connection of the Precucuteni Culture and Ariușd Group of Transylvania* –, de prof. dr. Blagoje Govedarica (Berlin) și dr. Igor Manzura (Chișinău) – *The Bolgrad-Aldeni culture in the Northwest Pontic Region, or History of Failed Colonization* –, de prof. dr. Pál Raczky și dr. Alexandra Anders (Budapesta) – *Material expression of macro-regional cultural relations on the Late Neolithic settlement-complex of Polgár-Csőszhalom* – și prof. dr. Svend Hansen (Berlin) – *Pietrele at the Lower Danube. Results of Excavation 2004-2015*.

Despre influențele exercitate de culturile limitrofe asupra vieții spirituale și materiale a comunităților Precucuteni-Cucuteni au vorbit prof. dr. Nicolae Ursulescu și dr. Felix Adrian Tencariu (Iași) în prezentarea *Treasures of ritual objects from the Precucuteni-Cucuteni Cultural Complex and from the contemporary civilisations of the Balkan-Carpathian area. A comparative view*, dr. Constantin-Emil Ursu (Suceava) și dr. Senica Țurcanu (Iași) în *Southern and western influences in the plastic of Precucuteni clay representations* și drd. Stanislav Țerna (Chișinău) – *Part of the “Farmers’ Package”: On a Specific Type of Small Finds from the North-Western Black Sea Region*.

Prin comunicarea *A Revised Approach to Cucuteni and Gumelnița Sites, with Reference to Archaeological Remote Sensing*, dr. Andrei Asăndulesei (Iași) și dr. Cătălin Bem (București) au inițiat discuții pe tema cercetărilor non-intruzive și a potențialului acestora în reconstituirea planimetriei așezărilor preistorice.

Pentru miercuri, 20 aprilie 2016, organizatorii conferinței au pregătit participanților o vizită la Piatra – Neamț în două muzee cu o importantă componentă expozițională dedicată culturii Cucuteni: Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni și Muzeul de Istorie și Arheologie, gazda vizitatorilor fiind dr. Constantin Preoteasa.

Ultima zi a comunicărilor propriu zise – 21 aprilie – a constituit prilej și pentru trei evenimente festive. Primul a fost numirea profesorului Svend Hansen ca membru de onoare al Institutului de Arheologie din Iași. În aceeași zi a avut loc și lansarea cărții semnată de dr. Sándor Sztáncsuj (Sfântu Gheorghe) – *Grupul cultural Ariușd pe teritoriul Transilvaniei*, cu o introducere a autorului făcută de prof. dr. A. Laszlo (Iași). De asemenea,

a fost semnat un nou protocol de colaborare între Institutul de Arheologie din Iași și Römisch-Germanische Kommission, Frankfurt am Main, ambele instituții reprezentate de directorii în funcție: de dr. Al. Rubel, respectiv dr. Eszter Bánffy.

Cele mai multe dintre prezentările susținute în această zi au însemnat diseminarea rezultatelor unor cercetări orientate spre studiul culturii materiale a comunităților eneolitice. Unele au avut un caracter general, referindu-se la evoluția tehnologiei fabricării obiectelor din materii dure de animale: dr. Andreea Vornicu (Botoșani) – *Technological tradition and transfer in the Eastern Carpathian Early Chalcolithic. The case of bone implements* – și din piatră cioplită: dr. Diana-Măriuca Vornicu (Iași) – *The Precucuteni-Cucuteni lithic technology. A matter of unity and diversity*. Altele au vizat studiul unei categorii specifice de artefacte dintr-o singură așezare precum analizele arheometrice pe ceramica de la Hoisești, realizate de drd. Andrei-Victor Oancea, dr. M. Olaru, dr. L. Ursu, dr. M. Drobotă, C. Coțofan și dr. George Bodi (Iași) – *Multi-pronged archaeometrical study of the Cucuteni A pottery from the site of Hoisești – La Pod* – sau analiza reutilizării obiectelor de cupru din situl de la Pietrele prezentată de drd. Meda Toderaș (București) – *Better broken. Reuse of the copper tools. Case study: Pietrele–Măgura Gorgana*.

De asemenea, au fost continuate și discuțiile cu privire la interferențele culturale din milenii V-IV BC prin comunicarea *On the cultural relationship system of the Transylvanian Ariușd Group – the intracarpadian branch of the Cucuteni-Tripolye Cultural Complex* semnată de A. László și S. Sztáncsuj, dar și la potențialul investigațiilor neinvazive prin expunerile susținute de dr. Carsten Mischka și dr. Doris Mischka (Erlangen) – *New discoveries of settlement plans and enclosures of the Cucuteni complex in Moldova – the geophysical survey 2015* –, de drd. Petar Zidarov (Sofia) – *Prehistoric Balkan settlement patterns as revealed through geophysical surveys* – și de drd. Regina A. Uhl (Berlin) – *Archäologische Arbeiten am Fundplatz Petreni – ein Einblick*.

Concluziile prezentărilor din cele două zile, de pe 19, respectiv, 21 aprilie, au aparținut celor doi organizatori, B. Govedarica și G. Bodi care au promis organizarea unor noi conferințe, pe aceeași temă și în anii care vor urma.

Plecarea participanților s-a făcut pe 22 aprilie după o vizită la Muzeul Universității *Alexandru Ioan Cuza*, instituție care adăpostește unele dintre artefactele descoperite în timpul săpăturilor arheologice din așezările eneolitice de la Isaiia, Târgu Frumos, Ruginoasa, Hoisești, Cucuteni și Valea Lupului.

DIANA-MĂRIUCA VORNICU

1

2

Pl. I. 1. Participanți la conferința internațională *Die Cucuteni – Kultur und ihre südliche Nachbarn* în timpul susținerii lucrărilor (19.05.2016) (fotografie: F. A. Tencariu); **2.** Participanți la conferința internațională *Die Cucuteni – Kultur und ihre südliche Nachbarn* în vizită la Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni din Piatra – Neamț (20.05.2016) (fotografie din arhiva personală a familiei Gh. & M. Lazarovici).